

**BEGIRADAK
ADINA
PERTSONA**

CEA(R)
Comisión Española
de Ayuda al Refugiado

BEGIRADAK ADINA PERTSONA

Artearen bidez gizartea eraldatzeko proiektu inklusiboa

Argitalpen hau, Nafarroako Gobernuko Migrazio Politiken Zuzendaritza Nagusiak diruz lagundutako Con-vivencias proiektuaren zati bat da.

EGILEA	Errefuxiatuei Laguntzeko Espainiako Batzordearen Eragin Eremua – Nafarroako Ordezkaritza
KOORDINAZIOA	Idoia Oneca Munarriz eta Alexandra Bermudez Osorio
ZUZENDARITZA ARTISTIKOA	Aitziber Urtasun Pineda
IRUDIAK ETA TESTIGANTZAK	Errefuxiatuak eta nazioarteko babesa eskatzen dutenak, CEAR Nafarroan hartuak.
DISEINUA ETA MAKETAZIOA	Vedia design studio

CEAR Nafarroako bulegoak:
Sandoval kalea 2 bis behea
31002 Iruñea, Espainia.

Tel: 848 480 818
www.cear.es
cear.navarra@cear.es

Aintzatespena – Ez komertziala – Eratorritako obrarik gabe
Beste batzuek obrak deskargatu eta partekatu ahal izatea ahalbidetzen du, betiere egiletza aitortzen bada, baina ezin dira inola ere aldatu ezta komertzialki erabili.

Argitalpen honetako argazkiek eskubide guztiak erreserbatuta dituzte. Iruñea, 2024.

CEAR Nafarroan errefuxiatuen eta migratzaileen eskubideak eta duintasuna bermatzeko lan egiten dugu. Ikuspegi integral batetik egiten dugu, beren bizi-proiektuak autonomiaz eta itxaropenez berreraikitze aukera izan dezaten.

Begiradak adina lagun, Con-vivencias proiektuaren barruan, gaur egun gure komunitatearen parte aktibo diren errefuxiatuak modu positiboan ikusarazteko sortu da.

Hiru urtez eta hainbat ediziotan zehar, ekimen honek Nafarroara iritsi berri diren CEAREko erabiltzaileei parte hartzeko eta adierazteko gune bat eskaini die.

Lan horiek Iruñeko merkataritza-lokaletan eta gizarte-etxeetan erakutsi dira, eta oraindik ere ikusgai daude, beren istorioak hiriko egunerokotasunera hurbilduz. Txosten honetan, herritar askotariko, erresiliente eta etorkizunez betearen lekukotasun bisuala osatzen duten erretratuen aukeraketa bat jasotzen da.

Eskerrak eman nahi dizkiogu Nafarroako Gobernuko Migrazio Politiken Zuzendaritza Nagusiari emandako laguntzagatik, eta bereziki tailerretan parte hartu zuten eta, eskuzabaltasunez eta ausardiaz, beren erretratuak eta ametsak dossier honetan partekatzeko aukera eman zuten errefuxiatu guztiei. Haien begirada eta ahotsa dira proiektu honen bihotza.

Idoia Oneca Munarriz
Lurralde koordinatzailea
CEAR Nafarroako Ordezkaritza

SARRERA

“*Begiradak bezainbeste pertsona*” da norbanako bakoitzaren izaera bakarrean fokua jartzen duen proiektua, Nafarroako Foru Komunitatean bizi diren pertsona migratzaileen istorioak ardatz hartuta.

Gure gizartean, inguratzen gaituen ia guztia multzotan bildu eta sailkatzeko joera dugu. Taldekatzeak ingurunearekin ditugun harremanak murrizten eta mugatzen laguntzen digu, errealitatetik afektiboki bereizten gaituzten talde homogeneoetara. Azken finean, bizitza errazten digu konpromisotik urrunduz. Baina kezagarriena da, murrizte ariketa honetan, prozesu horrek gauzen pertzepzioa aldatzen duela. Ez da gauza bera Polaris, Albireo, Cor Caroli, Algol, Mizar edo Aldebaran aipatzea, edo soilik izarrez hitz egitea. Ez da gauza bera Herrerillo, Carbonero, Cardelina, Pinzón edo Estorninoz hitz egitea, edo besterik gabe txoriez hitz egitea. Eta, jakina, ez da gauza bera Abdul, Arzoo, Maria, Mohhamad, Nabeed, Olena edo Salwaz hitz egitea, edo besterik gabe errefuxiatuez hitz egitea. Izan ere, pertsona horiek hitz bakar batean, adierazpen bakar batean edo talde bakar batean biltzean, haien indibidualtasuna, historia, eta ahotsa galtzen ditugu.

Horregatik, gogoratu behar da orokortasunetik harago begiratu behar dela, begirada adina jende dagoelako, eta istorio adina begirada. Begiratzearen ekintza gizarte enpatikoagoa, afektiboagoa eta eskuzabalagoa sortzeko lehen urratsa da. Begiratzea gure gorputzarekin egiten dugun zerbait da, mentalaren aurretik doan ekintza fisikoa. Ikustea, ordea, gure pentsamenduan gertatzen den zerbait da. Ikustea da

zer gertatzen den begiratzeko ekintzak arrakasta duenean.

Begiratzearen ekintzak gure gogoia aktibatzen duen une zehatz eta preziatu horretan, ikustea lortzen dugu, eta ikuste horretan beste era batera sentitzen hasiko gara, sentitzen hasiak izango gara, ulertzen hasiko gara, elkar ulertzen hasiko gara. Eta elkar ulertzen hasten garen unean, gaitasun handiagoa izango dugu oso bestelako arrazoiengatik beren lurra, familia, lagunak eta kultura utzi behar izan zituzten pertsona horiei laguntzeko eta laguntzeko, etorkizun ahul eta, ia beti, beldurrez eta urduritasunez betetako baten aurrean beren bizitza berreraikitzen saiatzeko.

Migratzaile guzti-guztien bizitza oinaze eta tristura handiko unez betetako bizitza da. Bere egunerokoa oroitzapen ilunez eraikitzen da, askotan zuri-beltzean marrazten diren oroitzapenez. Baina oinazearen eta tristuraren artean beti irekitzen da herabeki argi-eten bat. Argi horrek amets egiten jarraitzeko gogoia sinbolizatzen du, koloretan amets egiten jarraitzeko gogoia, bizitza justuagoa eta duinagoa lortzeko.

Proiektu honetan erakusten diren erretratuek oraindik iristear dauden amets horiek irudikatzen dituzte. Argitasunez eta irrikaz betetako ametsak. Amets horiei esker, gure lurraren eta bizitzaren parte diren pertsona horiek iraganean kendu zitzaizen justizia, duintasun eta segurtasun horrekin bizi ahal izango dute.

Aitziber Urtasun

Independentzia
Indépendance

Abdul Jamil dut izena eta 2021eko abuztuaren 24an iritsi nintzen Afganistanetik. Uda hura atzo izan balitz bezala gogoratzen dut, gure bizitzak airean egin baitzuen jauzi ordu batzuen buruan. Talibanek abuztuaren 15ean hartu zuten Kabul, eta une horretan argi izan genuen herrialdea eta gure bizitzak ahalik eta azkarren utzi behar genituela. Nik Espainiako Enbaxadarentzat egiten nuen lan eta hegazkin bat eskaini ziguten handik ateratzeko. Denek ez zuten zorte hori izan. Hala ere, irteera oso zaila izan zen. Etxean giltzapetuta egon behar izan genuen hainbat egunez, inolako segurtasunik gabe. Orduak betierekoak ziren, gauak jasanezinak.

Azkenean lortu genuen aireportura iristea eta Dubaira hegaldi militar batean hegan egitea. Handik Madrilera egin genuen hegan, eta Madrildik Iruñera eraman gintuzten. Lasaitu ederra hartu genuen hona iristean, baina tristura eta beldurra ere sentitu genituen, ez genuelako inor ezagutzen, ez genuelako hizkuntza hitz egiten eta ez genekielako Espainian gera gintezkeen. Zure familiaren parte bat, zure lana, zure bizitza eta zure kultura uzten dituzu-nean beste herrialde batean zerotik hasteko, zaila da egunero pena eta beldurrik ez sentitzea.

Hemen hiru urte eta erdi igaro ostean, bai nire familia eta bai ni, lasai sentitu ginen. Ilu-sioa berreskuratu dugu eta ametsak ditugu. Arropa pixka bat besterik ez genuen ekarri hona. CEAREk asko lagundu zigun eta haiei esker beste herrialdeetako jendea ezagutu dugu eta ikasi dugu bizitza beti berreraiki daitekeela.

Begiak ixten ditudanean, lasai bizitzeko eta Afganistanen jarraitzen duen nire familiari la-

guntzeko aukera emango digun lan bat lortzearekin egiten dut amets. Hango bizimodua oso zaila da. Emakumeek ezin dute lanik egin, ezta etxetik irten ere, eta neskek ezin dute eskolara joan ere egin. Haien egoerak min handia sortzen dit, baina nekaezin lan egiteko eta beren bizitza hobetzen laguntzeko indarra ere ematen dit. Denok ikasten dugu espainiera eta nire semeak ikasketak hemen bukatu ahal izatea espero dut.

Jendea ezagutzeko eta hizkuntza hobetzeko, CEAREk eskaintzen dizkigun aisialdiko jarduera askotara joaten saiatzen gara. Inoiz ez nuen arte tailerrik egin, baina oso berezia izan da, arteak zure historia beste modu batera kontatzeko aukera ematen dizulako. Nire erretratuan kapela erabili dut zure irudia onartua sentitzeko garrantzitsua dela azaltzeko modu gisa. Afganistanen, gobernua oso aldakorrak dira, eta itxuraz hain azalekoa den zerbaitek kartzelara eraman zaitzake: txanoa edo turbantea eraman edo ez, bizar luzea utzi edo ez. Proiektatzen duzun irudia garrantzitsua da, jendeak eskuzabaltasunez begiratu ahal dizulako, baina soinean daramazun arroparengatik bakarrik ezagutu gabe ere epaitu zaitzake. Hori nire herrian gertatzen da, baina hemen ere bai.

Tailerrean lanean ari nintzela, Saadi Shiraziren poema eder bat ekarri nuen gogora:

“Gizaki guztiak gorputz beraren parte gara.
Bizitzak bietako bati eragiten dihonean,
gorputzaren gainerako zatiak berdin sufritzen du.
Besteen minak eragiten ez badizu,
ez duzu merezi gizaki deitzea”

Lasaitasuna
Спокій

Maria dut izena. Beno, nire izena Maria Susy da, baina Maria deitzen didate. Ni Perukoa naiz, eta latinoamerikar asko bezala, hona etorri nintzen nire herrialdeko egoera oso konplikatua delako, bai egoera ekonomiko txarragatik, bai han emakumeen aurka egiten den indarkeria maila altuagatik.

Espainiara egin nuen bidaia hasiera batean egokia zirudien erabakia izan zen, baina gauzak ez ziren batere errazak izan. Ni bananduta nago eta 16, 14 eta 12 urteko hiru seme-alaba ditut. Nire seme-alaben aita Espainian bizi zen jada, eta Peruko egoera ekonomikoa jasane-zina bihurtu zenean, haien onerako hona etortzea proposatu nion. Hona iristean itxaropen handiak genituen, baina nire bikotekide ohiarekin bizitzea ezinezko bihurtu zen, batez ere nire seme-alabentzat.

Nik ez nuen beste inor ezagutzen hemen, beraz hasieran benetako beldurra sentitu nuen. Baina bizitzak bidean jarri dizkit benetako aingeruak, altxatzen eta aurrera jarraitzen lagundu didatenak. Batzuetan kikiltzen banaiz ere, badakit emakume indartsua naizela, bere ametsengatik borrokatzen dena eta erraz amore ematen ez duena. Egutero nire seme-alabekin hitz egitera esertzen naiz, denbora eskaintzen diet, entzuten ditut, nola sentitzen diren galdetzen diet eta indartsuago sentitzen laguntzen diet.

Desanimatuta eta triste sentitzen naizenean, beraiek hori ikusten dute eta horrela sentitzen dira ere. Horregatik, garrantzitsua da beste pertsona batzuekin hitz egitea, lanpetuta egotea eta bakea eta zoriontasuna ekarriko dizkizuten jarduerak egitea. Nik ez dut inoiz marraztu eta lan artistikoak ez zaizkit ondo ematen baina CEARen tailerrak nire historia itxaropenez berreraikitzeako aukera eman dit.

Arte tailerra egitea eskaini zidatenean ez nintzen motibatuta sentitu, marraztea ez zaidalako ondo ematen. Baina esperientzia zoragarria izan da. Alde batetik, iragan ilun eta koloregabea irudikatu dut eroritako hostoen bidez, galdu dudana, jada berriro izango ez dudana. Bestetik, kolorezko eremu bisual handiago bat marraztu dut, nire ametsak, hobetzeko gogoia irudikatzen duena. Migrazio prozesua ez da tristura eta tristuraren sinonimoa bakarrik, berriro hasteko aukera ere bada.

Nire erretratuak argia eta ilusioa irudikatzen ditu, urte askotako oinazearen ondoren birjaiotzea. Nire bandera ere erabili dut, berak irudikatzen dituelako nire sustraiak, jaiotzen ikusi nauen lurra, nire gurasoen lurra eta baita nire seme-alabena ere. Haiek handik urrun eraikiko dute beren istorioa, baina nahi dut beren bihotzean senti dezaten, etorkizunean beren seme-alabei eta bilobei hartaz hitz egin ahal izateko. Prozesuan, oso polita izan da, baita ere, euren herrialdea utzi eta gu bezala zerotik hasi behar izan duten beste migratzaile batzuen historia eta bidaia ezagutzea. Denok merezi dugu bizitza hobea eta duinago batekin amets egitea. Denok merezi dugu zorionarekin amets egitea.

Lan honekin mezu bat bidali nahi nieke migratu behar izan duten pertsona guztiei. Ez da erraza herrialde berri batera egokitzea, baina bizi izan dugun negatibo guztia gure benetako indar bihur daiteke horretan lan egiten badugu. Inoiz ez dugu amore eman behar, eta ez dugu ahaztu behar fedea eta esperantza ikaragarri indartsuak direla, eta beti laguntzen digutela erabakitasunez ibiltzen. Herri honek, eta eskualde honek, dena eman didate eta beti egongo naiz eskertuta horregatik.

Aukerak
فرصت

Ikasi (doktoea izan)
Étudier (devenir médecin)

Askatasuna eta independentzia
Yêrê taa nî yêrê ma honronya

prevención

ALBERT FERRETTI

Nire izena Olena da eta duela ia hiru urte heldu nintzen Espainiara alabarekin, Ukrainako gerra hasi ondoren. 45 urterekin herrialde berri batera iristeak, dirurik gabe, hizkuntza ezagutu gabe, lagunik gabe eta lanik gabe, beldur handia sentiarazten dizu. Inoiz ez nukeen pentsatuko nire bizitzako une hauetan zerotik hasi behar nuenik. Gogoan dut gizarte langileak CEARera joatea proposatu zidan une hura. Nik ez nuen ulertzen zer esan nahi nuen, baina ez nuen beste aukerarik. Orain oso eskertuta sentitzen naiz zure maitasun eta laguntzagatik.

CEARek aukera eman dit egoera berean dauden beste pertsona batzuk ezagutzeko eta lasaiago egoten laguntzen didaten jarduerak egiteko. Asko gustatzen zait kirola egitea. Ukrainan ez nuen jarduera artistikorik egiten, baina tailer honetan konturatu naiz arteak bakean eta lasai egoten laguntzen dizula, eta pazientzia ere ematen dizula. Horregatik, nire erretratuan nire lurreko eguzkia

eta argia modu positiboan islatu ditut. Gerrarik eta indarkeriarik gabe beti gogoratu nahi dudan herri ederra. Espero dut egunen batean itzuliko naizela bere edertasuna eta bere loreaz gozatzer.

Tailerrean ere berriro amets egiteko gaitasuna berreskuratu dugu, etorkizun hobean pentsatzea merezi dugulako. Bulego edo denda batean lan egitearekin amets egiten dut, baita kontulari gisa lan egitearekin ere, nire herrialdean horretarako ikasi nuelako. Nire aukera iristen den bitartean espainiera ikasten dut, bizitza lasaia eta baketsua izateko ilusioarekin.

Gustatuko litzaidake proiektu honetan egin dudan collageak baikortasun eta bake mezua bidaltzea, ni eta nire alaba bezala, gerraren ondorioz beren herria utzi behar izan duten pertsona guztiei. Bakeak irabaziko du gauza guzti eta guztien gainetik.

Justizia
Justicia

Autonomia
Moom boppam

Nire izena Arzoo da eta duela hiru urte iritsi nintzen Afganistanetik. Lehenik Madrilera iritsi nintzen, eta handik Iruñera eraman ninduten. Hiri hau asko gustatzen zait, hemen beste bat bezala hartu nautelako eta nire benetako etxea dela sentitzen dudalako. Hemen hutsetik hasi naiz eta bizitza berri bat eraikitzeko aukerarekin berriro jaio naizela sentitzen dut.

Nire herrialdean fiskal gisa lan egiten nuen emakumeen gaineko ustelkeria kasuak eta bortxaketa delituak ikertzen. Gizartearentzat lan garrantzitsua, baina talibanen erregime-naren etorreraren ondoren ezinezkoa. Hasiera-hasieratik jakin nuen nire bizitza arriskuan zegoela; beraz, gurasoekin eta anaiarekin alde egin nuen herrialdetik. Lehenik Iranera joan ginen, eta bisa lortu ondoren Espainiara iristeko zorte handia izan genuen.

Hasieran oso gogorra izan zen hemen egotea. Goizean esnatzen nintzen eta ez nekien nora joan, ez nuen norekin hitz egin, ez nuen kultura eta hizkuntza ezagutzen. Baina pixkanaka espainiera ikasten joan nintzen eta herrialde askotako jendea ezagutzen. Gaur, inoiz nire herrialdera itzuli ahal banaiz, jende asko eta gauza asko hemen utzi beharko ditudala pentsatzen dut, hau ere nire herrialdea delako.

CEARen jarduerak aktibo egoten eta jendea ezagutzen laguntzen didate. Arte tailerrean hasi nintzenean ez nuen helburua ulertzen, ni ez naizelako artista. Baina laster azaldu zida-ten gure etorkizunean pentsatu eta harekin amets egitea zela asmoa. Orduan Fenix ize-neko animalia baten irudia etorri zitzaidan gogora. Fenix hegaztia bere errautsetatik birsortzen da. Nik beti esaten dut horrelakoa naizela, nire bizitzako

hainbat unetan dena galdu dudalako, baina beti jarraitzen dut aurrera.

Erretratuan ez dut nire aurpegia aldatu, nik ez dudalako aldatu nahi. Hala ere, zoriontasuna sinbolizatzen duten kolore eta bihotz asko gehitu ditut. Zoriontsuago izan nahi dut. Zoriontsuagoa izatea merezi dut. Eta orain hemen ondo sentitzen banaiz ere, ez diot utzi nire herrialdearen falta sumatzeari, horregatik marratu ditut nire banderaren koloreak. Nire lurra beti egongo da nire bihotzean.

Tailerrak nire haurtzarora itzuli nau, han ez zegoelako ondo ikusita margotzea, ez etxean, ez eskolan. Nik margo-kaxa bat neukan gordeta, liburuak ziren garrantzitsuena, eta ez zidaten kendu nahi. Horregatik utzi nion marrazteari eta orain sentitzen dut ez dakidala egiten. Hala ere, hemen konturatu naiz zerbait nahi baduzu hori lortzeko lan egitea besterik ez duzula. Iruñean berriz ikasi eta irribarre egin dut. Eta neure buruari zerbait egiteko gai ez naizela esaten diodan bakoitzean, gogoan ditut CEARen beti esaten dizkidaten hitzak: Zuk ahal duzu!

Tailerrean asko hitz egin dugu ametsi buruz eta nik gogoratu dut berriro amets egitea merezi dudala. Ezkontzea gustatuko litzaidake, nire familia propioa izatea, ikasten jarraitzea eta kontulari lana egitea. Agian berriro pintatuko dut, batek daki!

Espainiara iritsi nintzenean egunero egiten nuen negar, baina orain migratzaile guztiei baikortasun mezu bat bidali nahiko nieke. Batzuetan zaila dirudien arren, egunero aurki dezakezu zer gozatu. Zure esku dago bizitza kolorez betetzea. Beharrezkoa da galdu duzunaz pentsatzeari uztea eta lor dezakezun esperantza izatea.

Familia
Сім'я

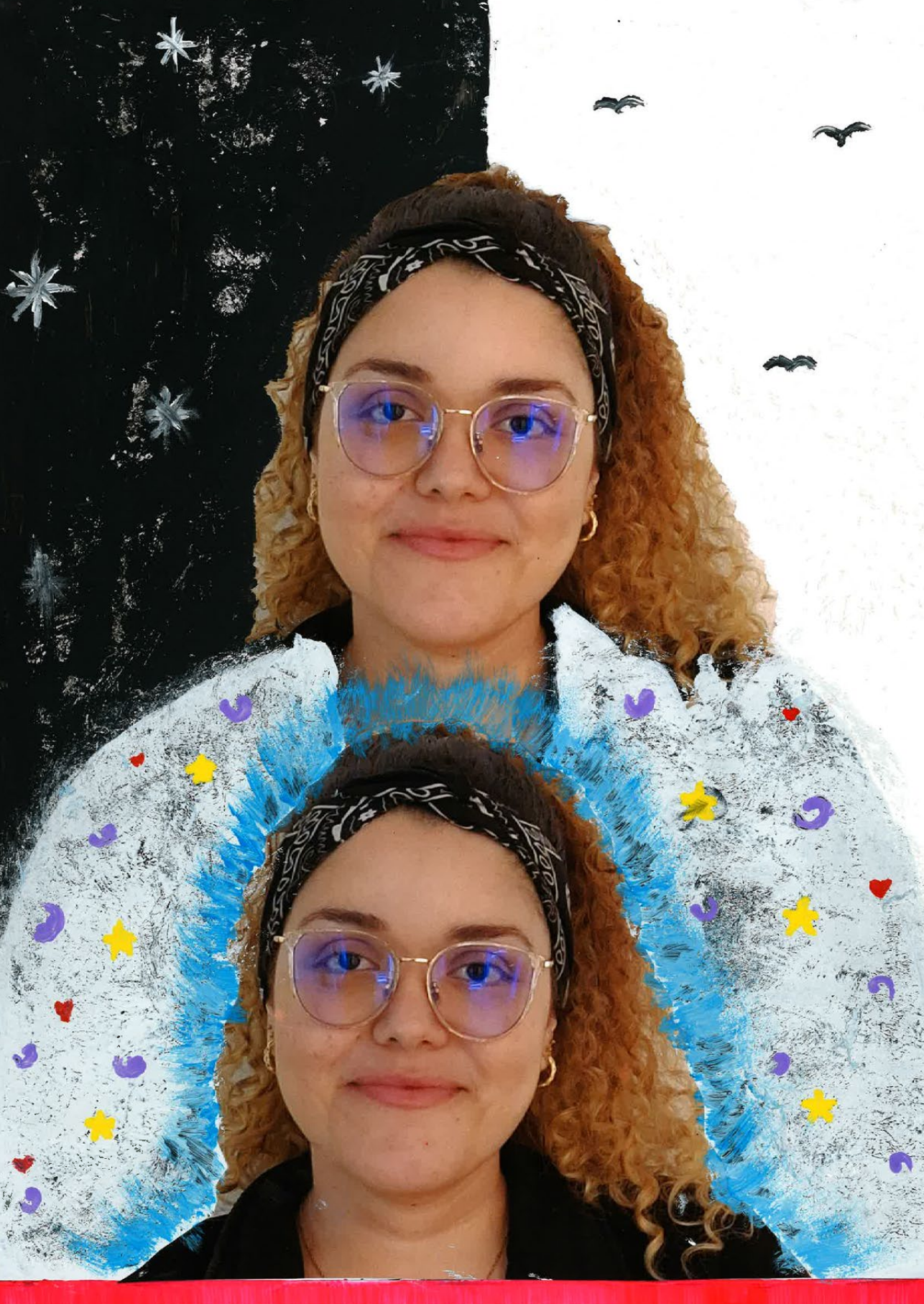
UCRANIA

Etorkizuna آینده

Berdintasuna
Igualdad

Naveed dut izena eta Afganistango Kabul hirikoa naiz. Talibanak herrialdera iritsi aurretik, nire familiaren zati handi batek gobernuarentzat egiten zuen lan. Nire emaztearen arreba epailea zenez, hasiera-hasieratik jakin genuen bai berak eta bai guk berehala gure bizitzak arrisku larrian zeudela han geratuz gero. Orduan, Pakistanera iristea lortu genuen, han bizi izan baikin beldur batez. Baina herrialde hartan ekonomikoki irautea ia ezinezkoa zenez, Espainiara bidaiatu genuen.

Lau hilabete baino ez daramatzagu hemen, baina asko gustatzen zaigu Iruñea, hemen azkenean ulertu dugulako zer esan nahi duen askatasun hitzak.

CEAReko tailerrak aukera eman dit beste pertsona batzuk ezagutzen hasteko, haiekin hitz egiteko edo barre egiteko. Nire erretratuak pertsona beraren bi bizitzak islatzen ditu, bi egoera desberdinetan. Lehen irudiak nire bizitza erakusten du zirkunstantzia berezi batzuen pean, arropa berezi batzuen pean eta kultura berezi baten pean: Afganistan. Txanoak eta lumak nire kultura irudikatzen dute, eta oso harro sentitzen naiz. Bigarren irudiak, nire bizitza herrialde moderno batean erakusten du: Espainian. Gorbata eta betaurrekoak ditut jantzita, eta Europako erako

bulego-jantzi bat ere bai. Bi egoera desberdin dira, bizitzan bizirauteko egokitu behar dela gogorarazten didatenak. Bigarren irudiko ilearen kolorea istripua izan da margotzeko hartu nuen pintzelak pintura zuritik zerbait zuelako. Saia zaitez konpontzen, baina emaitza ikus daitekeenez, adineko gizon baten irudia da. Beno, noizbait adinekoa izango naiz eta agian herri honetan bizitzen jarraituko dut.

Nik ez dut inoiz etxean margotzen edo marrazten, baina esperientzia hau zoragarria izan da, nire barruan nola sentitzen naizen adierazteko aukera eman didalako, eta horrek lasai egoten laguntzen dit. Nire iraganeko ametsez eta nire etorkizunaz ere hausnartu ahal izan dut. Haurra nintzela eta amaren besoetan nengoela misil bat erori zen gure ondora. Bera hil egin zen eta niri hanka bat kendu zidaten. Hala ere, txikitako ametsa hegazkineko pilotua izatea zen. Noski, ez nuen inoiz lortu, baina amets bat betetzen ez denean beste bat bilatu behar da.

Lanarekin eta esfortzuekin aldaketa asko lor daitezke zure bizitzan. Aldaketa horiek egitea gure esku dago. Nik nire familiarentzat bizitza hobea, lana eta etxea lortzea dut amets. Eta badakit lortuko dudala. Ametsetan jarraitu nahi dut.

Segurtasuna
Seguridad

Вакеа
Мир

Mohammad Yousuf dut izena eta Afganistangoa naiz. Talibanak herrialdean sartu eta gero iritsi nintzen hona, oraindik ikaraz gogoratzen ditudan egunetan. Bidaia oso zail batean iritsi nintzen emaztearekin eta alabekin. Kabul erori zen egunean aireportura abiatu ginen, baina errepidea jendez gainezka zegoen. 2000 pertsona baino gehiago ari ziren hegazkin berean sartzen saiatzen, eta kaosa deskribaezina zen. Emazteak eta alabek hegazkinera igotzea lortu zuten, baina nik ez nuen lortu. Momentu hori oso larria izan zen, baina nik ba-nekien nirekin edo ni gabe haiek handik atera behar zutela nire emazteak Espainiako Enbaxadan lan egiten zuelako eta ni polizia nintzelako, beraz ezinezkoa zen talibanen erregimenpean bizirik jarraitzea. Azkenean, Iranen elkartu ginen berriro, eta handik Espainiara iritsi ahal izan ginen.

Iruñean pozik sentitzen gara, lasai eta askatasunean bizi gaitzkeelako. CEARi esker, ondo sentiarazten gaituen jende maitagarri eta gizatiarra ezagutu dugu. Hori dela eta, bere ekintzetan parte hartzea gustatzen zaigu, nik inoiz ezer artistikorik egin ez banuen ere. Tailer hau esperientzia ederra eta ezberdina izan da. Nire erretratuan nire bizitzako hiru momentu irudikatu ditut hiru txapel ezberdinen bidez:

Afganistan, Iran eta Espainia. Gure itxura aldatu egiten da herrialde batean edo bestean bizi garenean. Aldaketa horiek nahitaezkoak izan daitezke, Afganistanen gertatzen zen bezala, edo askeak izan daitezke, Espainian gertatzen den bezala, non ez naizen nire itxuragatik epaitua sentitzen.

Tailerretik gehien gustatu zaidana da collagea egiten genuen bitartean gure ametsaz hitz egiten dugula gure artean. Jendeak ahazten du pertsona migratzaileek segurtasuna, arropa edo elikagaiak edukitzeaz gain, etorkizun hobe batekin amets egiteko beharra ere badutela. Hori dela eta, gaztelania ikasten ari naiz, eta lan bat lortzen lagunduko didaten beste jarduera batzuk egiten.

Afganistanen, berrogeita hamar laguneko taldea koordinatzen ari zen ibaiak garbitzen. Gustatuko litzaidake han izan dudana esperientzia baliagarria izatea hartu gaituen herrialdean. Nire ametsetan, emaztearen zoriontasunean ere pentsatzen dut. Gure herrian emakumeek jada ez dute lan egiteko eta ikasteko eskubiderik, estalita joan behar dute eta ezin dute beren iritzia eman. Guk libre eta bakean bizi nahi dugu, zapalkuntzarik gabe. Denok izan beharko genuke askatasunerako eskubidea.

الشيخ
الشيخ

الشيخ
الشيخ
الشيخ

Egonkortasuna
Estabilidad

Ongizatea
رفاه

Salwa Almehti dut izena eta duela ia hiru urte iritsi nintzen Marokotik. Nire herrialdeko egoera ekonomikoa oso zaila da jende gehienarentzat. Nire senarrak lana galdu zuen, eta gero eta zailagoa egiten zitzaigun bizirautea. Gure egunerokoa, hiru alaba gaixoekin, jasanezina zen jada, eta horregatik erabaki genuen herrialdea uztea, etorkizun duin batekin amestuz.

Gure alabak dira herrialde berri batean zerotik hasten saiatzeko arrazoi nagusia. Badakigu zaila dela, hizkuntza berri bat ikasi behar dugulako eta bizitzeko aukera emango digun lan bat lortzen saiatu behar dugulako, baina ahalegin guztiak egiten ari gara.

Marokon, eskolak oso txarrak dira, ia ez dago kalitatezko osasun zerbitzua jasotzeko aukerarik eta giza eskubiderik ere ez dago. Ezin genuen onartu gure alabak oraindirik eta etorkizunik gabe bizitzea. Ezin genuen gure familia apurka-apurka suntsitzen utzi. Honainoko bidaia oso gogorra izan zen, eta begiak ixten ditudanean oraindik sentitzen dut bidean pasa nuen beldurra. 30 pertsona baino gehiago zeramatzan kamioi batean pilatuta iritsi

ginen hona. Ez ditut inoiz ahaztuko negarrak, oihuak eta usaina. Baina zure familiarentzat benetako bizitza lortzeko ilusioak edozein oztopo gainditzen laguntzen dizu.

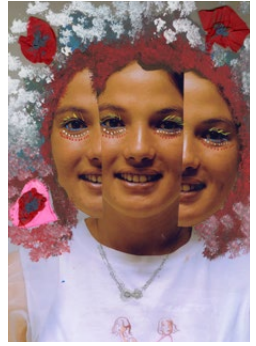
CEARen ulermena eta maitasuna jaso ditugu, eta hemen egin ditzakegun jarduerak asko sufritu duten beste pertsona batzuen bizitza-istorioak ezagutzeko aukera ematen digute. Tailer honetan, nire erretratua landu dut pentsamendu positibo batetik. Ni ez naiz inoiz makilatzen baina hemen erabaki dut arrosa kolorea, zuhaitz hostoak eta pegatina distiratsuak erabiltzea, beste pertsona bat izatera jolasteko aukera eman didatenak. Pertsona zoriontsua, alaia eta baikorra. Nire etorkizuna horrelakoa izatea nahi dut.

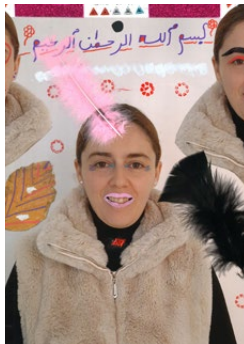
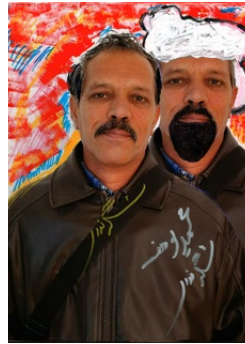
Iruñean lasaiago sentitzen naiz eta bizitza hobearekin amets egiten hasia naiz. Gustatuko litzaidake nire senarrak laster lana lortzea eta nire alabek nahi duten guztia ikasi ahal izatea. Niri ere gustatuko litzaidake adinekoen zaintzan lan egitea, nire herrialdean zaharrenek jakituria ordezkatzeko dutelako, eta samurtasunez eta maitasunez tratatuak izateko eskubidea dutelako.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ERRETRATUAK

- Carine – Haiti
- Abdul Jamil – Afganistan
- Maryna – Ukraina
- Saida – Maroko
- Maria Susy – Peru
- Bibi Amena – Afganistan
- Luisa – Haiti
- Abda – Mali
- Olena – Ukraina
- Gladys – Venezuela
- Awa – Senegal
- Arzoo – Afganistan
- Viktorii eta Anastasiia – Ukraina
- Ayesha – Afganistan
- Ana Cristina – Kolonbia
- Naveed – Afganistan
- Genny – Kolonbia
- Kateryna – Ukraina
- Mohammad – Afganistan
- Karla – Venezuela
- Khatera – Afganistan
- Salwa – Maroko

CEA(R)

Comisión Española
de Ayuda al Refugiado

Finantzatzailea:

